

Psalmus

zizaniorū hoc dixit domin⁹: Ulenit inimic⁹
et supseminauit zizania. Cum aut̄ creuerūt
herba et fructum fecisset: tūc apparuerūt zi-
zania. Ergo venit inimicus et supseminauit
zizania. Sed quid fecit trito? Non oppri-
mitur zizanijs frumentū: imo p̄ tolerantia
zizaniorū crescit fructus frumentorū. Ip̄e
enī domin⁹ dixit quibusdam operarijs vo-
lētib⁹ eradicare zizania: Unite utrāq; cre-
scere vñq; ad messem: ne forte cū vultis era-
dicare zizania: eradicetis simul et frumen-
tū: sed in tpe messis dicam messorib⁹: Col-
ligite p̄mū zizania et alligate fasciculos ad
coburendū: frumentū aut̄ recōdite in hor-
reū. Ille est finis anni: messis seculi. Be-
nedices corona anni benignitatis tue. Co-
ronā vbi audis: gloria victorie significat.
Vince diabolū: et habebis coronā. Bene-
dices coronā anni benignitatis tue. Rur-
sus cōmendat benignitatē dei: ne quisq; d
suis meritis glorie: **Et campi tui reple-**
t speciosos. bunt vbertate. **Tinguescent fi-**
nēs deserti: et colles exultatioē acci-
gent. Campi: colles: fines deserti: idem.
Ip̄i sunt homies. Campi: ppter equalita-
tem. Ergo ppter equalitatē: unde dicti sunt
cāpi populi iusti. Colles: ppter erectionē:
quia erigit in se deus eos q̄ se hūiliant. fi-
nes deserti: omnes gentes. Quare fines de-
serti: **Deserti erāt: null⁹ ad eos ppheta mis-**
sus erat: Hic erāt illi quō heremius: qua nō
transit homo. Nullū verbū dei missū erat
ad gentes. Soli populo israel p̄dicauerūt
pphete. Ulenitū est ad dñm: crediderūt fru-
menta in ip̄o populo iudeorū. Nā dixit tūc
discipulis: Bicitis q̄r longe est messis respi-
cite et videte: q̄r albe sunt regiones ad mes-
sem. Fuit ergo messis p̄ma: erit secunda iūti-
mo seculo. Messis p̄ma de iudeis: q̄r mut-
tebantur ad illos pphete annūciantes ven-
turum saluatorē. Ideo dixit discipulis suis
domin⁹: Uide quia albe sunt regiōes ad
messeni: regiones vtq; iudee. Alij inq̄t la-
borauerūt: et vos in eoz labores intrast.
Laborauerūt pphete vt seminarent: et vos
cum falce intrastis ad aliorū labores. Fa-
cta est ergo prima messis: et inde de ip̄o fru-
mento qđ tunc purgatu⁹ est: seminatus est
orbis terrar⁹: vt surgat alia messis que in fi-
ne metenda est. In secunda messi supse-
nata sunt zizania: modo hic laborat. Quo
modo in illa prima laborauerūt pphete: quo
usq; veniret domin⁹: Hic in ista secunda la-
borauerunt apostoli: et omnes p̄dicatores

LXV.

veritatis laborant: quousq; in finem donii
nus mittat in messem angelos suos. Antea
ergo desertum erat: sed pinguiscent fines
deserti. Ecce vbi pphete nō sonuerūt: do-
minus pphetaꝝ acceptus est. Pinguiscent
fines deserti: et exultatioē colles accingent.
Induti sunt arietes ouū: Subau-
diendū exultatione. Quia enī exultatione
colles accingent: hac induit arietes ouū.
Ip̄i arietes: qui colles. Colles enim: emi-
nentiore gratia. Arietes: quia duces gre-
gum. Arietes ergo apostoli induti sunt ex-
ultatōne: gaudent fructibus suis: non sine
causa laborauerūt: nō sine causa p̄dicauer-
unt. Induti sunt arietes ouū. **E**t **co-**
valles abūdabunt frumento. Et hu-
miles populi multi fructū afferent. Clā-
mabunt. Inde abundabūt frumento: q̄r
clamabūt. Quid clamabūt: **Etenī hym-**
nu dicēt. Alio ē. n. clamare aduers⁹ deū:
aliud hymnū dicere: aliud clamare sacrile-
gū: aliud clamare laudes dei. Si clamas i
blasphemia: spinas p̄tulisti. Si clamas in
hymno: abūdas frumento.
Explícit Tractatus de ps. LXIII.
Incipit Tractatus de ps. LXV.
In fine: cantici psalmi resurre-
ctionis. In fine cum auditis q̄n
psalmi p̄ficiant: in christū intelligite: dicē
te apostolo: finis enī legis christus ad iu-
sticiā om̄i credēti. Quō ḡ hic cantek resur-
rectio: et cui⁹ resurrectio: quātū ip̄e agire et
donare dignatur: audiet. Resurrectionē
enī christiani nouimus in capite nostro iaz
factā: et in membris futuram. Caput ecclē-
sie christias ē: mēbra christi ecclia. Qđ pre-
cessit in capite: sequit in corpe. Hec ē spes
nostra: ad hoc credimus: ad hoc duram⁹
et p̄seueraniam in tanta malignitate hui⁹ se-
culi: p̄solante nos spe: anteq; spes fiat res.
Res enī erit cū et nos resurrexerim⁹: et i ce-
lestē habitū cōmutati equales angelis fa-
cti fuerimus. Quis hoc sperare auderet:
nisi veritas p̄mitteret: Hanc aut̄ spem p̄-
missam sibi iudei tenebant: et de bonis: et
de quasi iustis operibus: multum gloria-
banū quod acceperāt legem s̄m quā viuē-
do: et hic haberet bona carnalia: et in resur-
rectione mortuorū talia sperabant de qua-
lib⁹ hic gaudebat: Propterea saduceis q̄
negabant futuram resurrectionē: iudei re-
spondere nō poterant p̄ponebūtibus que-
stionem quā dño p̄posuerūt idem saducci.

Psalmus

Hinc enim intelligimus eos hanc questionem soluere non potuisse: quod domino soluente mirati sunt. Proponebat ergo seducei questionem de quadam muliere que habuit septem viros: non simul sed successentes sibi. Erat enim hoc legi ad psalmum propaganduz: ut quod forte sine liberis defungeret: frater ei si haberet: acciperet vxorem ei: ad resuscitandum semem fratri suo. Proposita ergo illa muliere que habuit septem viros omnes mortuos sine liberis: et ad officium implendum ducebat fratris uxorem: dixerunt querentes: in resurrectione cuius erunt uxori. Procul dubio iudei si fatigarentur: non deficerent in ista questione: si non talia sibi in resurrectione spararentur: qualia agebantur in hac vita. Deus autem equalitate angelorum promittens non humanam carnis corruptionem ait illis: Erratis: nesciētes scripturas neque virtutē dei. In resurrectione enim neque nubent neque uxores ducēt: neque enim incipient mori: sed erunt egales angelis dei. Demonstrauit quod ibi sit necessaria successio: ubi dolef decessio. Ibi quod decessores non erunt nec successores querentur. Ad hoc scribitur: non enim incipiēt mori. Verū tamē quod iudei tenebāt: et si carnaliter spē resurrectionis future: gauisi sunt rufi suū esse seduceis cum quibus illis erat de hac anticipata et obscura questione certamē. Tenebāt ergo iudei spē resurrectionis mortuorum: et soli se ad beatā vitā resurrecturos putabāt propter opus legis: propter iustificationes scripturarū quas habebāt soli iudei: et gentes non habebant. Crucifixus est christus cecitas excepte in israel facta est: ut plenitudo gentium intraret. Hoc apostolus dicēte: et cepit etiam gentibus promitti resurrectio mortuorum: credentibus in Iesum christum quod resurrexit. Inde psalmus iste ē aduersum presumptiōnē et superbia iudeorum: per fidem gentium ad eandem spē resurrectionis vocatarū. Quodammodo frēs mei animū psalmi audistis in hoc quod dixi: in hoc quod apposui: tota vestra suspendat intentio. Hinc vos nulla cogitatio auertat: contra presumptionē dicis iudeorum: qui de iustificationib⁹ legis spabant sibi resurrectiones: et crucifixerūt christum quod prim⁹ resurrexit: non membra resurrectura solos iudeos habitueros: sed omnes qui in eum credidissent: id est omnes gentes. Inde cepit.

I Expositio psalmi.
Iubilate deo: Qui: **Omnis**
terra: Non ergo sola iudea. Gloriate
fratres quemadmodum commendet
universitas ecclie toto orbe diffuse: et non so-

LXV.

lumi dolete iudeos: qui gratiā istaz gentib⁹ inuidēbant: sed plus hereticos plāgite. Si enim dolendi sūt qui collecti non sunt: quanto amplius qui collecti diuisi sūt. Jubilate deo oīs terra. Quid est iubilare? In vocē eruū pite gaudiorū: si non potestis verborū. Non enim verbis iubilat: sed solus gaudientū sonitus redditur quasi pertinentiū parentis cordis leticiam in vocem rei concepte quod verbis explicari non possit. Jubilate deo omni terra. Nemo iubilet in pte: nemo inquit iubilet in pte: omnis terra iubilet: catholica iubilat: catholica totū tenet. **Quicūq; partē** tenet et a toto p̄cūsus ē: vñlare vult non iubilare. Jubilate deo omni terra. **Psallite**
autē nomē eius. Quid dixit? Psalle-
tibus vobis: benedicas nomē eius. Quid
sit aut psallere: heri dixi: et credo menuisse
caritatē vestrā. Psallere: est organū etiam
assumere quod psalterū dicitur: et pulsu atque
ope manū vocibus concordare. Si ergo
iubilatis quod dominus audiat: psallite enā et ho-
munes videat et audiant: sed non propter no-
men vestrū. Lætete enim facere iusticiā ve-
strā corā homib⁹: ut videamini ab eis. Et pro-
pter cuius nomē inquires psallā: ut non vide-
ant ab hominibus opera mea. Attende alio lo-
co. Luceant opera via bona corā homib⁹:
ut videant bona facta vestra: et glorifcent
patrē vestrū qui in celis est. Gloriate bona
facta vestra: et glorifcent non vos sed deū.
Nam si propter vos glorificādos facatis ope-
ra bona: respondet quod ipse dixit de quibus
dā talib⁹: Amē dico vobis: precepit mer-
cedē suā. Et itez: Alioquin mercedē non habe-
bitis apud patrē vestrū qui in celis ē. Ergo
inquires de beo abscondere opera mea: ne fa-
ciā coram hominibus. Non. Sed quid ait
Luceant opera vestra corā homib⁹. Anceps
ergo remanebo. Hac mihi dicas: Lætete face
iusticiā vestram corā homib⁹: hac mihi di-
cas: Luceant opera via corā homib⁹: Quid
obseruabo. Quid faciā: Quid relinquā?
Tā non potest homo seruire duobus domi-
nis diuersa iubentibus: quod nec vni diuersa
iubēti. Non ait dominus: diuersa iubeo. Finem
attende: in fine canta: quo fine facias: vi-
de. Si ideo facis ut tu glorificeris: sed p̄bui:
si aut ideo ut deus glorificet: hoc iussi.
Psallite ergo non nomini vīo: si nomi domi-
ni vestri. Vos psallite ille laudet: vos bñ
viuite ille glorificetur. Unde enim habetis
ipsum bene vivere? Si eternum haberetis:
nunc male vivissetis: si a vobis haberetis

psalmus

nunc bene virisletis. **H**allelite autem nomi
ni dicitur. **B**ate gloria laudi ei⁹. **L**o-
tam intentione nostra in laudem dei mittit:
nihil nobis reliquit unde laudemur. **G**lo-
riemur unde magis et gaudemus: illi inhe-
reamus: in illo laudemur. **A**udistis cum le-
geretur **A**póstol⁹. **V**idete vocationē ve-
stram fratres: quia nō multi sapientes fū
carnem: nō multi potentes: non multi no-
biles: sed stulta mundi elegit deus: vt cōfun-
dat sapientes: et infirma mundi elegit deus:
vt cōfundat fortia: et ignobilia mundi ele-
git deus: et ea que nō sunt tanq̄ que sunt:
vt ea que sunt euacuent. **Q**uid voluit di-
cere: **Q**uid voluit ostendē: **D**escendit do-
min⁹ noster **J**esus christus in spiritu repa-
re genus humanū: et dare gratiā suam om-
nibus intelligentib⁹: quia gratia illius non
ex meritis eorū: et ne quelibet persona gloria
retur in carne infirmos elegit: nā inde non
est electus ille **N**athanael etiā. **Q**uid enī
tibi videtur: vt publicanum in teloneo se-
dentem eligeret **M**attheū: et non eligeret
Nathanael cui phibuit testimoniū ipse dñs
dicens: **E**cce verus israelita in q̄ dolus nō
est. **I**ntelligif ergo **N**athanael iste doctus
fuisse in lege: nō quia doctos nō erat electu-
rus: sed si ipos primo elegisset: doctrine sue
merito se electos putarent: ita illorum sci-
entia laudaret: et laus christi gracie minue-
retur. **P**erhibuit testimoniū tanq̄ bono si-
deli in quo dolus nō erat: sed tamē eum nō
assumpsit inter illos discipulos quos primū
idiotas elegit. **E**t unde intelligimus qđ ille
peritus erat legis: **Q**uādo audiuit ab yno
ex eis qui secuti erant dominū dicente: **I**n
venimus messiaz: qđ interpretat̄ christus:
quesuit unde: et dictū est a **M**azareth. **E**t
ille: a **M**azareth potest aliqd boni eē. **P**ro-
culdubio qui intellexit: qđ a **M**azareth pōt
aliquid boni esse peritus erat legis: et bene
phetas inspererat. **N**oui esse in illi⁹ v̄bis
aliā p̄nunciationē: sed a prudentiorib⁹
non est approbata: vt quasi despasse vide-
retur: ille cum audies dixisset: a **M**azareth
pōt aliqd boni esse: id est nūquid pōt: **S**ic
p̄nunciando quasi desparet. **S**equit autē
ibi: **C**leni et vide. **H**ec verba: id est veni et
vide vtrāq̄ possunt p̄nunciationem sequi:
Si dicas: quasi nō credes a **M**azareth pōt
aliquid boni esse: **R**espōdet. **C**leni et vide
qđ nō credis. **R**ursus si dicas cōfirmās: a
nazareth aliqd boni eē. **R**esidet venit vide
qđ credis qđ bonū sit bonū qđ nūcio a **M**a-

LXV.

zareth: et qđ recte credas veni et expire. **H**ic
tamē estimatur doctus ille in lege fuisse: qđ
non est electus inter discipulos ab illo qui
stulta mundi prius elegit: cum tantū ei p̄hi
buerit testimoniu⁹ dominus dicens: **E**cce
vere israelita in quo dolus non est. **E**legit
ergo dominus postea et oratores: sed illi su-
perbirent si prius elegerit p̄scatores. **E**le-
git diuites: sed dicerent merito diuitiarum
suarū se electos esse: nisi p̄mo elegisset pau-
peres. **E**legit imperatores postea: sed me-
li⁹ ē vt romā cum venerit imperator depo-
sito diademeate ploret ad memoriam p̄scato-
ris: qđ vt p̄scator ploret ad memoriam im-
patoris. **I**nfirma em̄ mundi elegit de⁹: vt cō-
fundat fortia: et ignobilia mundi elegit: et
ea que nō sunt tanq̄ ea que sunt: vt ea que
sunt euacuerent. **E**t quid sequit⁹: **C**onclu-
sit apostol⁹: vt non gloriet coram deo om-
nis caro. **V**idete quēadmodū nobis ab-
stulit gloriā: vt daret gloriāz. **A**bstulit no-
stram: vt daret suam. **A**bstulit inanem: vt
daret plenā. **A**bstulit nutantē: vt daret so-
lidam. **Q**uāto ergo gloria nostra fortior et
firmiter: qđ in deo est. **N**on ergo in te debes
gloriarī quod phibuit veritas: sed qđ ait
apostol⁹ hoc p̄cepit veritas: qui gloriā in
domino gloriāt. **B**ate ergo gloriām laudi-
eius: nolite imitari iudeos: qui quasi meri-
tis suis volebant tribuere iustificatiōes su-
as: et inuidebant gentibus accendentibus
ad gratiā euāgelicā: vt peccata omnia do-
narebant eis: quasi illi non haberent qđ dona-
retur sibi quasi iam boni operarij mercedē
expectantes: et cuž adhuc egroti essent: sa-
nos se esse putabant: unde p̄iculosius egro-
tabāt. **N**ā simul mitius egrotarent: nō qđ si
frenetici medicum occiderent. **B**ate glo-
riām laudi eius. **V**icite deo qđ timē-
da sunt opera tua: **Q**uare timenda et
non amanda: **A**udi alia⁹ vocem psalmi.
Seruite domino in timore: et exultate ei cū
tremore. **Q**uid sibi hoc vult: **A**udi voce⁹
apostoli. **C**um timore inquit et tremore ve-
strā ipsoz salutem opamini. **Q**uare cuž ti-
more et tremore: subiecit causam: **D**eus est
em̄ qui opatur in nobis et velle et p̄ficere p
bona voluntate. **S**ic ergo deus opat in te:
grā dei oparis nō virib⁹ tuis. **E**rgo si gau-
des: et time: ne forte qđ datū ē hūili: aufe-
rat supbo. **N**ā vt noueritis b̄ esse factū de
ipa supbia iudeoz qđ si se ex opib⁹ leḡ iustifi-
cātiū: et iō gaudētiū: dic ali⁹ p̄s. **H**i i curi-
b⁹: et hī i eq̄s: qđ si in suis q̄busdam passib⁹ et

Psalmus

instrumentis ad erectionē suam. **N**os aut̄ inquit in nomine domini dei nostri magnificabimur. **H**ic in currib⁹: et hi in equis: nos aut̄ in nomine dñi dei nostri magnificabimur. **V**ide quēadmodū illi extollebant in se: vide quēadmodū illi gloriabant in deo: ppterā quid secutū est. **I**llis obligati sunt pedes et ceciderunt: nos autē surreximus et erexit sum⁹. **A**udi ipm̄ dominū nostrū hoc idem dicentē: **E**go inq̄t veni: vt qui nō vident videant: et qui vident ceci siant. **V**ide i vna pte bonitatē: in alia q̄si maliciā. **S**ed qd̄ meli⁹ illo: **Q**uid misericordi⁹: **Q**uid iustus: **Q**uale ḡ q̄ nō vidēt videant: **P**ropter bonitatem. **Q**uale et qui vident ceci siant: **P**ropter elationē. **E**t vere videbant: et facti sunt ceci: **N**ō videbāt: si videre sibi videbant. **N**ā ecce videte fratres cum dicerent ipi iudei nō sumus ceci: ait illis dominus: **S**i ceci essetis: peccatū nō haberetis. **N**ō autē quia dicitis videmus: peccatū vestrū in vobis manet. **A**d medicū venisti: vide te dicas: cessabunt colliria: si cecus remanebis. **C**ōfiteret te cecū: vt illumunari merearis. **A**ttende iudeos: attende gentes qui nō vident: videant inq̄t: **I**deo veni vt qui vident ceci siant. **I**pm̄ dominū christū in carne videbant iudei: gentes nō videbant. **E**cce qui viderunt crucifixerunt: qui nō viderūt crediderūt. **E**rgo qd̄ fecisti o christe: aduersus supbos qd̄ fecisti: **V**idem⁹ quia dignatus es et membra tua sumus: vilemus abscondisti dñū: obiecisti hominē. **Q**uale hoc: **E**lt occitas ex pte in israel fieret: et plenitudo gentiū itaret. **A**d hoc abscondisti dñū: et boiem aspectib⁹ obiecisti. **V**idebant et nō videbāt. **V**idebant qd̄ acceperas: et non videbant quod eras. **V**idebant formā serui: nō videbāt formāz dei. **F**ormā serui qua maior est pater: non formā dei ppter quā modo audistis: **E**go et pater vnu sum⁹. **L**enuerūt qd̄ videbāt: crucifixerūt qd̄ videbant: insultauerunt ei quē videbant: nō agnouerunt qui latebat. **A**udi ap̄lm̄ dicentē: **S**i em̄ cognouissent: nunq̄ dominū glorie crucifixissent. **E**rgo gentes que vocate estis attēdite ramos p̄cisos ppter seueritatē: vos autem insertos ppter bonitatē et p̄ticipes factos pinguedinis olee: nō altū sapiētes: id est nō supbientes. **N**on em̄ tu radicem portas: ait: sed radix te: magis terreamini: qr̄ violetis amputatos ramos naturales. **J**udei em̄ p̄ patriarchas venerūt: de carne abrae nati sunt.

LXV.

Et quid ait apostol⁹: **S**ed dicas: fracti sūt rami vt ego inserar. **B**ene ppter infidelitatem fracti sunt: tu autē inquit fide stas: noli altum sapere: sed time. **S**i enim naturalib⁹ ramis dñ nō pepcit: neq̄ tibi parcer. **A**ttē de ḡ ramos fractos: et te insertū noli extolli sup ramos fractos: **S**maḡ dicite deo: q̄ me timēda sūt opa tua. **F**rēs si aduers⁹ iudeos olim p̄cisos de radice patriarcharū extollere nos nō debem⁹: sed timere poti⁹ et dicē deo: q̄ timēda sunt opa tua: quāto minus nos debem⁹ extollere aduersus recēta vulnera p̄cisionū: **P**recisi sunt autē iudei de ipa insertōne: p̄cisi sunt heretici: sed neq̄ p̄ illos nos extollere debemus: ne forte p̄cidi mereamur q̄s delectat insultare p̄cisis. **F**ratres mei q̄liscūq̄ epi vor sonuit robis: rogamus vos: vt caueatis quicūq̄ in ecclia estis: nolite insultare eis qui nō sunt intus: sed orate poti⁹: vt et ipi int̄ sint. **P**otēs est em̄ de iterū inserere illos. **V**e ipis iudeis dixit b ap̄lus: et factū est i eis: **R**esurrexit dñs et multi crediderūt: nō intellexerūt cū crucifigerēt: tñ postea crediderūt i eū: et do natū est eis tam magnū delictū. **F**usis dñi sanguis donat⁹ ē homicidis: vt nō dicāa delidis: qr̄ si cognouissent nunq̄ dñm glorie crucifixissent. **N**ō homicidis donat⁹ ē: fusus sanguis innocētis: et ipm̄ sanguinē quē p̄ insanīa fuderūt: p̄ gratiā biberūt. **V**icite ergo deo: q̄ timēda sunt opa tua. **U**nde timēda: **Q**uia cecitas ex pte in isrl facta ē: vt plenitudo gentiū intraret. **O** gentiū plenitudo dic deo: q̄ timēda sunt opa tua: et sic gaude vt cōtremiscas: noli extolli super ramos p̄cisos. **V**icite deo: q̄ timēda sunt opa tua. **I**n multitudine potentiue mentient tibi inimici tui. **A**d hoc tibi inquit mentient inimici tui: vt multa sit potentia tua. **Q**uid est hoc: **I**ntendit⁹ audite. **P**otentia domini nostri Je-su christi: maxime apparuit in resurrectiōe. **V**nde psalmus iste titulum accepit. **E**resurgens apparuit discipulis suis. **N**ō appa-
alia lfa.
virtutis.
ruuit iniucis suis: sed discipulis suis. **C**ru-cifixus apparuit omnibus: resurgens fide-libus: vt etiāz postea qui vellet crederet: et credenti resurrectio p̄mitteret. **M**ulti sancti multa miracula fecerūt: null⁹ eoz mor-tuus resurrexit: qr̄ et q̄ ab eis resuscitati sūt morituri resuscitati sunt. **I**ntendat caritas vestra. **C**ōmendās dñis opa sua dixit: ope-rū credite si mihi nō vultis credē. **E**t cō-mendant̄ etiam p̄terita opa p̄phetarū: et si

Psalmus

non eadem: tamen multa eiusdem potentie.
Ambulauit dñs super mare: iussit et Petru.
Numquid non ibi erat ipse dñs: quando se diuisit mare: ut Moyses cum populo israel transi eret: Idem dominus illa faciebat. Qui fecit ista per carnem suam: ipse faciebat per carnem seruorum suorum: Illud tamquam per suos suos non fecit. nam ipse omnia faciebat ut aliquis ipso mortuus esset: et resurgeret in vita eterna. Quia ergo possent dicere iudei cum miracula faceret dñs: fecit hec et Moyses: fecit hec et Elias: fecit hec et Heliz: possent sibi ista dicere: quia et illi mortuos resuscitauerunt: et multa miracula fecerunt. Propterea cum ab illo signum peteret: primum signum commendans quod in se solo futurum erat: ait: Generatio prava et amaricans signum querit: et signum non dabit ei: nisi signum Ione prophete. Sicut enim fuit Iona in ventre ceti tribus diebus: et tribus noctibus: sic erit et filius hominis in corde terre tribus diebus et tribus noctibus. Quomodo fuit Iona in ventre ceti: Nonne ut postea vivens euomeres: Hoc fuit infernus domino: quod Iona ceterus. Hoc signum primum commendavit: hoc est potentissimum. Potentis est reuixisse mortuum: quod non fuisse mortuum. Multitudo potentie domini enim quod homo factus est in virtute resurrectionis apparet. Hanc commendat et apostolus cum dicit: Non habens eam iusticiam que ex lege est: sed eam que est per fidem christi: que est ex deo iusticia in fide ad cognoscendum eum et virtute resurrectionis eius. Sic commendat et alio loco: Et si crucifixus est ex infirmitate: sed vivit ex virtute dei. Cum ergo ista magna potentia domini in resurrectione intelligatur: unde titulus psalmus iste accepit: quod sibi vult: in multititudine potentie tue mentientib[us] inimici tui: nisi ut sic intelligas: id est tibi mentient inimici tui: ut crucifigeris: id est crucifigeris: ut resurgas. Mendacium ergo illos ad commendandam multam potentiam valebit. Quare solent inimici mentiri: Ut potentiaz cuiuscumque minuant de quo mentiuntur. Libi inquit contra accedit. Nam minus appareret potentia tua: si illi tibi non mentirentur. Attendite et ipsum mendacium falsorum testimoniis in euangelio: et videte quod de resurrectione est. Cum enim dictum esset quod signum ostendis nobis: quia ista facis: excepto eo quod dixerat de Iona per alias similitudinem: hoc ipsum item dixit ut noueritis hoc primum signum maxime commendatum: Soluite templum inquit hoc: et in tribus diebus excita bo illud. Et illi dixerunt: Quadraginta et sex

LXV.

annis edificatum est templum hoc: et tu in tri duo excitabis illud: Et euangelista: quod illud esse expones. Hoc autem inquit dicebat Jesus de templo corporis sui. Ecce hanc potentiam iuvam hominibus se demonstraturum dicebat. Unum similitudinem de templo dederat propter carnem suam quod erat templum latentis intus divinitatis. Unde iudei templum foris videbant: lumen intus habitans non videbatur. Ex istis verbis domini coquinnauerunt falsi testes mendacium quod contra eum dicerent: ex his ipsis verbis commendat resurrectionem suam futuram loquens de templo. Dixerunt enim falsi testes aduersus eum: cum quererentur ab eis: quod illum audissent dixisse blasphemum: audiuius eum dicente: Soluam templum hoc et per triduum redificabo illud. Post triduum resuscitabo audierat: soluam non audierat: sed audierant soluite. Unum verbum mutaverunt et paucas litteras: ut falsum testimonium molirent. Sed cui mutas verbuz o humanam vanitatem humana infirmitas: Verbo incommutabili verbum mutas. Mutata tu verbum: nunquid mutas verbum dei: Unde alio loco dicitur: Et mentita est iniurias sibi. Quare ergo tibi mentiti sunt inimici tui: o domine: cui iubilat omnis terra: In multititudine potentie mentient tibi inimici tui. Dicunt: soluam: cum tu dixeris: soluite. Quare te dixerunt dixisse: soluam: et non dixerunt quod dixisti: soluite: Ut quasi ipsi se a crimine soluti templi defenderent sine causa. Christus enim quia voluit mortuus est: et tamquam vos occidit. Ecce comedimus vobis o mendaces: ipse soluit templum. Dicunt enim ab apostolo: Qui me dilexit: et tradidit seipsum pro me. Dicunt de patre: qui proprio filio non pepercit: sed per nos omnibus tradidit illum. Si ergo pater filium tradidit: et filius semetipm tradidit: Judas quid fecit: Pater tradendo filium ad mortem per nos beneficavit: Christus tradendo seipm per nos fecit bene: tradendo Judas magistrum per auaricia sua fecit male. Non enim quod nobis constitutum est de passione christi: malicie Iude deputabis. Habet ille mercedem malicie: Christus laudetur gratia. Proorsus ipse solverit templum: ipse solverit quod dixit: Protestante habeo ponendi animam meam: et plateam habeo iterum sumendi eam: nemo tollet eam a me: sed ego ipse pono eam a me: et iterum sumo eam. Ipse solverit templum gratia sua malicia vestra. In multititudine potentie tue mentientur tibi inimici tui. Ecce mentiuntur: ecce creditur eis: ecce opprimeris: ecce crucifi-

Psalmus

geris: ecce insultatur tibi: ecce caput agitur: **S**i filius dei es descendere de cruce. Ecce quādo vis animā ponis: et lancea latuſ p̄cuteris: et sacramēta de latere tuo p̄fluunt: deponeris de ligno: iniuolueris de lintheamunib⁹: poneris in sepulchro: ad dūf custodes ne tollant te discipuli tui: Venit hora resurrectiōis tue: terra p̄cutit: monumenta scindunt: resurgis occultus: appares manifestus. **U**bi sunt ergo illi mēdaces: **U**bi est falsum testimoniuſ maliolentie: Nonne in multitudine potentie tue mentiti sunt tibi inimici tui: **S**a et illos se pulchi custodes: referant quid viderint: accipient pecuniam et ipi mentiant. **D**icāt etiam ipsi moniti pueri a pueris: dicant a iudeis corrupti: qui in christo noluerunt esse integri: dicant mentiant etiā ipi. Quid dicturi sunt: **D**icite: videamus: mentienti in multitudine potentie domini. Quid dicturi estis: **C**um dormirem⁹ nos: venerūt discipuli et abstulerūt eum de monumēto. **O** vere stulticia dormiēs: Aut vigilabas: et phibere debuisti: Aut dormiebas: et qd sit gestum nescisti. Accesserūt et ipi mendacio inimicorū: auctus est et numerus mentientiū: ut augereſ merces credentiū: quia in multitudine potentie tue mentiētur tibi inimici tui. Ergo mentiti sunt: in multitudine potētie tue mentiti sunt. Apparuit contra mendaces veracibus: et apparuit eiſ veracibus quos tu veraces fecisti. Remaneat iudei in mēdacijs suis tibi: qz in multitudine potētie tue mentiti sunt: fiat quod sequitur. **O**mnis terra adoret te et psallat tibi: psallat nomini tuo altissime. **P**aulo ante humillime: mo altissime. **H**umillime inter man⁹ mentientiū inimicorum: Altissime sup vertice laudantiū angelorū. Omnis terra adoret te et psallat tibi: psallat nomi tuo altissime. **V**enite et videte opera domini: **O** gētes: o vltimie nationes relinquitate iudeos mentientes: venite cōſitentes. **E**lenite et videte opera domini. **T**erribilis in consilijs sup filios hominū. **F**ilius homis et ipse quidē dictus est: et vere filius homis fact⁹ est. **V**ere fili⁹ dei in forma dei: vere fili⁹ hominis in forma serui. Sed nolite formā istaz serui ex aliorum simulū cōditione pensare. **T**erribilis est in consilijs sup filios hominū. **M**achinati sūt filij hominū cōſiliū ad crucifigendū christū: crucifixus excecauit crucigentes. Quid ergo feciſtis filij hominū

LXV.

machinando acuta cōſilia aduersus domi num vestrū: in quo latebat maiestas et apparebat infirmitas: **C**los machinati estis consilia perdendi: **I**lle exceſandi et saluādi. **E**xceſandi superbos: saluandi humiles. **A**d hoc autē superbos istos exceſandi: ut cecati humiliarent: humiliati confite rētur: cōfessi illuminarent. **T**erribilis in cōſilijs super filios hominū. **V**ere terribilis: Ecce cecitas ex pte in israel facta est. Ecce iudei ex quib⁹ natus est christus: foris sūt. Ecce gentes que contra iudeā erant i chris to: intus sunt. **T**erribilis in consilijs super filios hominū. **P**ropterea quid fecit terro re consiliū sui: Convertit mare in aridam. **H**oc em sequit. **Q**ui convertit mare in aridam: **M**are erat mūdus amarus saltitatem: turbulentus tempeſtate: ſeuens fluctibus pſecutionū mare erat. **C**erte in aridam puerum est mare: mo ſit aquā dulcem mundus: quia ſalſa plenus erat. **Q**uis hoc fecit: **Q**ui cōuertit mare in aridam. **I**am anima gentiū omnū quid dicit: **A**nima mea velut terra ſine aqua tibi. **Q**ui cōuertit mare in aridam. **I**n flumine ptransibunt pede. Illi ipi qui con uertiſtūt in aridam cum eſſent antea amari: in flumine pede ptransibunt. **Q**uid eſt flumen: **F**lumen eſt omnis mortalitas ſeculi. **C**ide flumen: alia veniunt et tranſeunt: alia tranſitura ſuccedunt. Nonne ſic fit in aqua fluminis: qui de terra naſcitur ut ma neat: **O**mnis qui naſtus eſt cedat: oportet naſciturō: et omnis iſte ordo rerum laben tum fluiuſ ſquidam eſt. **I**n iſtuſ ſluuiuſ non ſe muttat cupida anima: non ſe muttat: ſtet. **E**t quomō tranſiet delectationes rerū piturārum: **C**redat in christū facile ptransibit pede: tranſit illo duce: pede tranſit. **Q**uid eſt pede tranſire: **F**acile trāſire. **E**t nō querat eſrat equū ut tranſeat: nō erigat superbia ad tranſeunduz flumen: humulis tranſit et ocious tranſit. **I**n flumine ptransibunt pede. **I**bi iocundabitur in ipo. **I**n bonis operibus iocundare. **O**uid ei de vestris operibus gloriāmī: depo nite superbiam gloriāndi de vobis: ſumite gratiā iocundandi i chris to. **I**bi em iocundabitur: ſi nō i nobis: ibi iocundabitur in ipo. **Q**ui iocundabitur: **C**ū ſluſe trāſierim pede: vita etiā pmutū ſuſtrectio pmutū: ibi caro nra iā nō erit ſluſe. ſluſe em mo ē: qnī mortal ē. **C**uidete ſi ſtat aliq etas: **P**ueri crescere volunt et nesciunt: ſpacuſ

Psalmus

vite sue: annis succedētib⁹ minuit. **N**ō es⁹ addunt anni: sed subtrahunt crescentibus: sicut aqua flumis pr̄sus accedit: s̄ a fonte fecit: et volvit crescē pueri ut careāt dñi a maiori. **E**cce crescūt: agit cito: pueniūt ad iuuētutem. **Q**ui excederūt pueriā: si possint teneāt iuuētutē. **T**rāsit et ipa: senectus succedit: vel senect⁹ etiā succedit: v̄l sene-ct⁹ etiā si morte auferat. q̄ fluui⁹ est carnis nascit⁹. **H**ūc fluui⁹ mortalitat⁹ nemo mortaliū rerū cōcupiscētia subuertat et rapiat: facile trālit q̄ hūlliter: id est pede transit ouce illo qui prior transiit: qui de torrente in via v̄sc⁹ ad mortē bībit: ppter ea exaltauit caput. **T**ranseūtes ergo pede fluui⁹ istūz: id est facile transeūtes mortalitatē istam fluentem ibi iocūdabimur in ipo. **M**odo autē in quo nūl in spe ipius? **E**t si em⁹ iocūdā-
damur modo in spe iocūdāmūr: tunc autē in ipo iocūdabimur: et modo in ipo sed per spem: tunc autē facie ad faciem: ibi iocūda-
bimur i ipo. **I**n quo? **Q**ui dominat
in virtute sua in eternū: **N**az nos quā
virtute habemus: **N**uquid eternā: **G**i eterna
na esset virtus nostra: nō lapsi essemus: nō
cecidi semus in peccatū: nō meruisse semus
mortalitatē penalem. **I**lle volūtate suscep-
pit: quia nos meritū nostrum delectit. **Q**ui
dominat in virtute sua in eternū: **E**ius pri-
cipes efficiemur in cui⁹ virtute nos erimus
fortes: ille autē in sua. **N**os illuminati: ille
lumen illuminans. **N**os auersi ab illo con-
tenebramur: ille auerti a se nō potest. **C**alo-
re ipius accendimur vnde recedētes frigi-
di eramus: accedētes rursum accēdimur.
Ergo dicamus ei: custodi at nos in virtute
sua: q̄r in ipo iocūdabimur qui dominat in
virtute sua in eternū. **S**ed nō hoc solis iu-
deis prestit credētibus: quia multū se ex-
tulerūt iudei de virtute sua p̄sumentes: po-
stea coguerūt i cui⁹ vtute fuerūt salubriter
fortes: et quidā eoꝝ crediderūt: s̄ nō sufficit
christo: mltū ē qđ dedit: magnū p̄ciū dedit:
nō p̄ solis iudeis debuit valere qđ dedit.
Oculi ei⁹ sup̄ gentes respiciūt. **E**rgo
oculi eius sup̄ gentes respiciunt. **E**t qđ fa-
cimus: **A**urimurabunt iudei: dicturi sunt
iudei quod nobis hoc et illis: nobis euāge-
lium: illis euāgeliū: nobis gratiā resurre-
ctionis: et illis gratiā resurrectiōis: nihil no-
bis p̄dest qđ nos legem accepim⁹: et i iusti-
ficationib⁹ legis viximus: et tenuimus pre-
cepta patrū: nihil valebit hoc illis qđ no-
bis. **N**on litigent: non contendant. **Q**ui

LXV.

Amaricant non exalteat in semet
ipis. **O** caro misera et tabescēs: none pec-
catrix es: **Q**uid clamat lingua tua? **A**tten-
datur conscientia. **O**mnes enim peccaue-
runt et regent gloria dei. **A**gnosce te infirmi-
tas humana: accepisti legem ut preuanica-
trix legis es. **N**on enim tenuisti et imple-
sti quod accepisti. **A**ccessit tibi ex lege non
iustificatio quam lex iubet: sed p̄uaratio
quam tu fecisti. **E**i ergo abundauit pecca-
tum: quid inuides supabundanti gratie?
Noli amaricare: qz q̄ amaricant nō exalte-
tur. **Q**uasi maledixisse videtur qui amari-
cant non exalteat: imo exalteat sed non in
seipsis. **H**umilient in seipsis: exaltentur in
christo. **Q**ui enim se humiliat exaltabitur:
et qui se exaltat humiliabitur. **Q**ui amaricat
non exaltentur in seipsis. **B**enedicte
gentes deum nostrū. **E**cce repulsi sunt
qui amaricant: redditā est illis ratio: aliqui
conuersi sunt aliqui superbi remanserunt.
Non vos terreant qui gratiam euāgelicas
inuident gentibus: iam venit semē **A**brae
in quo benedicunt omnes gentes. **B**ene-
dicte in quo benedicimini: benedicte gen-
tes deum nostrū. **E**t audite vocē lau-
dis eius. **N**e vos ipsos laudetis: sed ipm
laudetis. **Q**ue est vox laudis eius? **Q**uia
gratia ipius sumus: quicquid boni sumus.
Qui posuit animā meam i vitā
t ad
Ecce vox laudis ei⁹: qui posuit ani-
mā meam i vitā. **E**rgo i morte erat: erat in
morte: erat in te. **I**nde est quod nō debui-
stis exaltari in vobisipsis. **E**cce in morte
erat in te. **E**bū erat in vita nisi in illo qui di-
xit: **E**go sum via: veritas: et vita. **Q**uomō
qbusdā credētib⁹ ait apls: **F**uistis aliqui te-
nebre: nūc aut lux i dño. **L**enebre ḡ in vo-
bis: lux i dño: sic mors i robis: vita i dño.
Qui posuit animā meam in vitam. **E**c-
ce posuit animā nostram in vitā: quia cre-
dimus in eum qui in vita posuit animam
nostram. **S**ed quid deinde opus est nisi vt
pseueremus v̄sc⁹ in finem? **E**t hoc quis da-
bit: nisi de quo consequenter dictum est?
Et non dedit in motū pedes meos. **I**pse posuit animā meam in vitaz: ipse
regit et pedes ne nutēt: ne moueant et dent
in motū: et ipse nos facit vivere: ipse pseue-
rare v̄sc⁹ in finem ut in eternū vivamus.
Et non dedit in motū pedes meos. **Q**ua-
re b̄ dixisti: et nō dedit i motū pedes meos?
Quid. n. passus es: aut qđ pati potuisti vt
mouerēt pedes tui? **Q**uid. **A**udi q̄ sequat̄

Psalmus

LXV

q̄re dixi nō dedit in motū pedes meos: q̄r
multa passuri sum⁹ de qb⁹ mouerent de via
pedes nostri nisi ipse regeret: t̄ eos in mo-
tū nō daret. Que sūt ista: / **Omn̄ pba-**
sti nos deus: ignisti nos sicut igni-
tur argentū. No ignisti sicut ferū: sed si-
cuit argentū. Adhibendo nobis ignē: non
in cinerē pueristi: s̄ fōrdes abl̄ uisti. Ignī
sti nos sicut ignis argentū. Et vide quō se-
uit deus in illos quoꝝ aīaz posuit in vitā.
/ **Indutisti nos in muscipulam:**
No vt capti moreremur: sed vnde liberati
expiremū. **Posuisti tribulatiōes in**
dorso nostro. Erecti enī male supbi era-
mus: male erecti curuati sumus: vt curua-
ti bene erigeremur. **Posuisti tribulatiō-**
nes i dorso nostro. **Imposuisti homi-**
nēs sup capita nra. Hec oia passa est
ecclesia varijs & diuersis psecutionib⁹: pas-
sa est hoc singillatum: t̄ mō patit etiā. Non
enī quisq̄ est qui se in hac vita ab his tē-
ptationib⁹ pōt dicere imunē. Ergo impo-
nat & hoies sup capita nostra: tolerem⁹ q̄s
nolum⁹: patimur supiores aliquā quos no-
uinius p̄iores. Peccata aut̄ si desint bene
supior est hō: quāto aut̄ plura assunt: tāto
est inferior. Et bonū est vt cōsiderem⁹ nos
peccatores esse: & sic tolerem⁹ impositos su-
per capita nostra: vt & nos deo cōsiteamur
q̄r digne patimur. Quid enī indigne pate-
ris qđ fecit q̄ iust⁹ ē? **Posuisti tribulatiōes**
in dorso nro: imposuisti hoies sup capita
nosta. Seuire videt de⁹ cū ista facit: ne me
tuas qm̄ pater est: nunq̄ sic seuit vt pdat.
Qñ male viuis si p̄cit pl̄ irascit. Om̄ino
iste tribulatiōes flagella sunt corridentis:
ne sit snia punientis. **Posuisti tribulatiō-**
nes in dorso nostro: imposuisti homies su-
per capita nostra. / **Trāsuimus per**
ignē & aquā: Ignis & aqua: vtrūq̄ peri-
culū est in hac vita. Lerte videt aqua ignē
extigere: & ignis videt aquā siccāre. Iste
ipse temptationib⁹ sunt: quib⁹ abundat hec
vita. Ignis vrit: aqua cori ūpit: vtrūq̄ me
tuendū: & vstio tribulatiōis: & aqua corrū-
ptionis. Qñ sunt res anguste & aliue que
infelicitates dicunt in hoc mūdo: quasi ig-
nis est. qñ sunt res pspere & abundāta se-
culi circūfluit: quasi aqua est. Tlde ne te
ignis exurat: ne aqua corrūpat. Firm⁹ esto
aduersus ignē: coqui te oportet tanq̄ vas
fictū: mittere i caminū: vt firmet qđ forma-
ti ē. Vas qđ i igne firmatū ē aquā nō ti-
met: vas aut̄ si solidatū igne nō fuerit tāq̄

lutū aqua soluet. Noli festinare ad aquā:
per ignē trāsi ad aquā: vt trāseas t̄ aquāz.
Propterea in sacramētis & in cathetizan-
do & in exorcizādo: adhibet prius ignis.
Nā vñ plerūq̄ imūdi spūs clamāt ardeo:
si ille ignis nō est. Post ignē aut̄ exorcismi
venit ad baptismū: vt ab igne ad aquam:
ab aqua in refrigeriū. Quod aut̄ in sacra-
mētis: h̄ etiā i temptationib⁹ hui⁹ seculi. An-
gustia timoris accedit prima vice ignis:
postea ablato timore metuendū est ne feli-
citas mundana corrumpat. Cuꝝ aut̄ te ig-
nis crepare nō fecerit: & in aquā nō miseris
sed enataueris: p disciplinā transis ad re-
quiem: & transiens p ignē et aquā educe-
ris in refrigeriū. Quāz enīz rerū signa sūt
in sacramētis: ipse res sunt in illa pfectio-
ne vite eternae. Ja cum transierim⁹ ad illō
refrigeriū fratres charissimi: nullū ibi time-
bitus inimicū: nulū temptatore: nullum
inuidū: nullū ignē: nullā aquā: ppetuū ibi
refrigeriū erit. Refrigeriū ppter q̄tē dici-
tur. Nā si dicas calorem: verū est: si dicas
refrigeriū verū est. Si enī refrigeriuꝝ male
accipias: quasi torpescimus ibi: nō aut̄ tor-
pescimus ibi: sed requiescam⁹: nec quia ca-
lor dicit estuabim⁹ ibi: sed seruem⁹ spiritu.
Attēde ipsuz calore in alio psalmo: Nec ē
qui se abscondat a calore eius. Quid dīc
& Apls. Spiritu seruētes. Ergo transiui-
mus p ignē & aquam. / **Et eduxisti nos**
i refrigeriū. Attende quia no tantū de
refrigerio: sed nec de ipso igne optabili ta-
cuit. / **Introibo in domū tuā i ho-**
locaustis. Quid est holocaustū: Lotuꝝ
incensum: sed igne diuino. Holocaustū
enīz dicit sacrificiū cū totū accendit. Alię
sūt partes sacrificiōz: aliud holocaustuꝝ.
Quādo totū ardet: & totū psumit igne di-
uino holocaustū dicit: qñ pars sacrificiū.
Omne quidē holocaustū sacrificium: sed
nō om̄ne sacrificiū holocaustū. Holocaustū
enīz p̄mittit: corpus christi loquit̄: vnitatis
christi loquit̄. Introibo i domū tuā in ho-
locaustis. Totū enim meū psumit ignis tu-
us. nihil mei remaneat mihi: totuꝝ sit tibi.
Hoc aut̄ erit in resurrectione iustoz: quan-
do & corruptibile hoc induerit incorrupti-
onem: & mortale hoc induerit immortalitatē
tūc fiet quod scriptū est. Absorpta ē mors
in victoriā. Victoria quasi ignis diuinus
est: cū absorbet mortē nostrā holocaustuꝝ
est: non remanet mortale aliquid i carne:
non remanet culpabile aliiquid in spiritu:

totus ex mortali vita consumetur: ut in eterna vita consumatur: ut a morte seruemur in vitam. Erunt ergo illa holocausta. Et quod erit in holocaustis? Reddā tibi vota mea que distinxerunt labia mea. Quae est distinctio in votis? Hec est distinctio. Ut te accuses: illū laudes. Te intelligas creaturā: illū creatorē. Te tenebras: illū illuminatorem: cui dicas: Tu illuminabis lucernā meā: dñe dñe nō illumina tenebras meas. Nā qm̄ dixerit o aia: qd̄ ex te tibi lucet: si distiguis: si si distigues: nō reddes vota distincta. Redde vota distincta: cōfitere te mutabilem: illū incomutabilem: cōfitere te sine illo nihil esse: ipm̄ aut̄ sine te pfectū esse: te in digere illo: illū tui nō indigere. Clama ad illū: Dixi dñe deus meus es tu: qm̄ bonorum meorū nō indiges. Jam et qd̄ te in holocaustū assumut deus: nō ille crescit: nō ille augeit: nō ille dicit: non ille instructior fit: tibi est melius quicquid dete pte facit: nō ei qui facit. Hec si discernas: reddis vota deo tuo: que distinxerunt labia tua. Reddam tibi vota mea: que distinxerunt labia mea. Et locutus est os meū: in tribulatione mea. Qd̄ dulcis est sepe tribulatio: qd̄ necessaria est tibi. Quid ibi locutus est os ipius in tribulatiōne sua? Non locusta medullata offeram tibi: Quid est medullata? Intus teneā caritatem tuā: nō erit i superficie: in medullis meis erit qd̄ diligo te. Ribil enim inter̄ medullis nostris: interiora ossa sūt carne: medulle interiores sūt ipsis ossibus. Quisq; ergo in superficie colit deum: magis placere vult hoib;. Aliud aut̄ intus senties: nō offers holocausta medullazz: cui aut̄ medullam inspicit: ipm̄ totū accipit. Holocausta medullata offerā tibi. Cū incēso et arietib; Arietes duces ecclie. Totū corpus christi loq; hoc est qd̄ offert deo incensum. Quid est oratio cū incenso et arietib; Maxime enī arietes orāt pgregib;. Offerā tibi boves cum hircis: Boves iueniūm̄ triturates: et ipsi offerunt deo: Apls de annūciatoribus euāgelij dixit: intelligeduz qd̄ scptū ē: Bovi triturati os nō infrenabis. Nūq; de bobus ptinet ad deum: Ergo magni illi arietes: magni boves. Quid illi qui forte cōscij sūt: aliqui peccatoz: qui forte in ipo itinere lapsi sūt: et sautiati p penitētiā sanāt. Nūq; et ipi remanebūt: et ad holocausta nō ptinebūt: Ne ipsi timeant addit et hircos. Holocausta

sta inquit medullata offerā tibi: cū incēso et arietib; offerā tibi boves cum hircis: Adiunctione ipsa saluantur hirci: per se non possunt: adiuncti bobus accipiunt. Libibus enim dictum est: Facite vobis amicos de māmona iniqtatis: ut et ipsi recipiant vos in eterna tabernacula. Ergo illi hirci nō erūt a sinistris: qd̄ fecerūt sibi amicos de māmona iniqtatis. Qui aut̄ hirci ad sinistrā: Quib; dicet. Esuri et nō dedistis mihi māducare: nō qui peccata sua elemosynis redemerunt. Venite audite et narrabo vobis oēs qui timetis deum: Veniam: audiam: qd̄ narratur ē. Venite audite et narrabo. Sz quid: Venite et audite oēs qui timetis dñm. Si dñm nō timetis: nō narrabo. Nō est quibus narratur: vbi dei timor nō est. Bei timor appetiat aures: vt sit qd̄ intret: et qua intret: qd̄ narraturus sum. Sed qd̄ est narraturus: Quāta fecit anime mee. Ecce narrare vult. Sed quid est narraturus: An forte quantū pateat terra: quātū distendatur celū: et quot sint sidera: et que sint vices solis et lune. Ista creatura pagit ordinē suūz qui multū eā curiose quesierūt: eius creatorē ignorauerūt. Illud audite: illud accipite: o qui timetis dñm: quāta fecit anime mee. Si vult et vestra est. Quāta fecit aie mee: Ad ipsum ore meo clamauit: Et hoc ipm̄ factū dicit aie sue: vt ad ipsuz ore suo clamaret: factū esse dīc anime sue: Ecce fratres gētes eramus: et si non in nobis: in parētibus nostris. Et qd̄ dīc Apls: Scitis quādo gētes eratis: ad simulachra sine voce quodāmodo ascēdebatis inducti: Bicat nūc ecclia quanta fecit aie mee: ad ipm̄ ore meo clamauit. Homo ad lapidem clamabā: ad lignū surdū clamabā: si mulachris multis loquebar: iaz imago dei cōuersa est ad creatorē suū. Qui dicebam ligno: pater meus es tu. et lapidi: tu me genuisti: mō dico pater noster qui es in celis. Ad ipm̄ ore meo clamauit: Ore meo iā nō ore alieno. Nū clamabā ad lapides in vna conuersatione paternē traditionis: ore alieno clamabam: quando clamauit ad dominum: quod ipse donauit: quod ipse inspirauit: ad ipm̄ ore meo clamauit. Et exaltauit sub lingua mea. Quid est clamauit ore meo: et exaltauit sub lingua mea: Ipsum publice pdicauit: ipm̄ in secreto confessus sum. Parū est deū exaltare lingua: sed et sub lingua. Quod certus loquens: b

Psalms

tacitus cogites. Ad ipm ore meo clamaui et exaltaui sub lingua mea. Tilde qd vult in secreto esse integer q offert holocausta medullata. Hoc agite fratres: hoc imitamini: ut dicatis. Uenite audite quata fecit anime mee. Oia eni que enarrat ipsius gratia sunt in ala nostra. Uide alia que dicat. **¶ Iniquitatem si asperxi in corde meo: non exaudiet dñs.** Considerate mō frēs: qd facile: qd quotidie hoies erubescentes hominū iniquitates accusat: male fecit: pdite fecit: sceleratus hō ē: hoc forte ppter hoies dicit. Tilde si non in corde tuo conspicil iniquitatē: ne forte qd reprehēdis in altero cogites facere: et iō in illū clamēs: nō qr fecit: sed qr inuēt est. Redi ad te: intus esto tibi iudex. Ecce in cubiculo tuo abscōdito: i ipsa vena ituma cordis tui vbi tu solus es: et ille qui videt illic: tibi displiceat iniquitas: vt placeas deo. Noli il lam respicere: id noli illā diligere: sed potius despice: id est contemne et auertere ab ea. Quicquid letū pmiserit vt illiciat ad peccādū: quicquid triste minatū fuerit: vt impellat ad malefaciendū: totū nihil ē: totum transit: despici dignū est vt calceſ: nō cōspici vt acceptet. Suggesterit eni aliquādo per cogitationes vel verba colloquentiū maloz: Corrumput eni mores bonos colloquia mala: tu noli ea respicere. Sed parū est in vultu: parū est in lingua: in corde noli respicere: id est noli diligē: noli acceptare. Nā respectū p dilectione ponit qdianū est: primo quia de deo dicim⁹: respexit me. Quid est respexit me: Ante eni te nō videbat: Aut rursum attendebat: et p̄cibus tuis cōmonitus est: vt in te oculos mitteret. Tildebat te et aī: sed respexit me dicis dilexit me. Et homini qui te videt: et rogas eū dicis: vt misereat tui: respice me. Tildebat te: et dicis respice me. Quid ē respice: Bilige attēde: miserere mei. Ergo non ideo dixit iniquitatē si asperxi i corde meo: qr oīno nulla iniquitas suggestio cordi humano: Ibi suggesterit: non cesserit suggestio: s̄ fier respectio. Si enim conspis iniquitatem: retro aspicias: et incurris sentētiā dñi dicēl i euāgelio: Nemo ponēs manū sup aratrū: et respiciēs retro apt⁹ est regno dei. Quid ergo debeo facē: Quod ait Apls: que retro oblitus in ea que ante sūt extenuis. Retro eni nostra omnia q trāsierunt: iniqua sunt. Nemo ex bono venit ad chistum: omnes pecauerūt: vt credēdo iustifi-

LXVI

cenf. Perfecta iusticia nō erit: nisi i illa vi ta: tñ ad pfectum et mores boni ab ipo inspirant: ab ipso donant. Noli ergo tua me rita cōputare: noli et si suggesterit iniquitas: noli p̄sentire. Quid eni aut: Iniquitatez si conspexi in corde meo: non exaudiet dñs. **¶ Propterea exaudiuit me deus:** Alia līa.
t nō habet. Quia iniquitatē nō cōspexi in corde meo. **Et intendit vocē orationis mee.** Alia līa.
t attēdit. Benedic⁹ deus me⁹: qui non amouit depcationē meā et misericordiā suā a me. Alia līa.
t depcatiōi. Teneat sensuſ ab eo loco vbi ait: venite audite narrabo vobis oēs qui timetis dñm quan ta fecit anime mee: et dixit que anditis et ad finē ita cōclusit. **¶ Benedic⁹ de⁹ me⁹ us qui non amouit depcationem meā et misericordiā suaz a me.** Sic enim quenit ad resurrectionē iste qui loq̄t vbi iam et nos spe sum⁹: imo et nos sumus: et nostra vox ista est. Qđiu ergo h̄ sumus hoc rogemus deū: vt non a nobis amouit depcationē nostrā: et misericordiā suaz: id est vt pseueranter orem⁹: et pseueranter misereat. Multi enim languscunt in orando: et in nouitate sue conuersionis seruen ter orant: postea languide: postea frigide: postea negligenter quasi securi sunt. Tilde lat hostis: dormis tu. Ipse dñs p̄cepit i euāgelio: qr optet semp orare et nō deficē. **Et dat similitudinē de illo iniquo iudice q nec deū timebat: nec hominē reuerebat:** quē iterpellabat illa vidua quotidie vt audiaret eaz: et cessit tedio: qui nō flectebatur misericordia: et ait sibi iudex nequā: Si nec deū timeo nec hoies reuereor vel ppter te diū qd mihi quotidie facit hecvidua: audiām causam eius et vindicabo eā. **Et ait dñs.** Si iudex hoc nequā fecit: pat̄ vester nō vindicabit electos suos qui ad euz claman̄t die et nocte: Ita dico vob̄ faciet iudi ciū eoꝝ cito. Ergo nō deficiam⁹ in oratione. Ille qd pcessur⁹ ē: et si differt: nō aufert. Securi d̄ pollicitatione ipi⁹ nō deficiam⁹ in orādo: et h̄ ex bñficio ipius est. Propterea dixit: Benedict⁹ de⁹ me⁹: q non amouit depcationē meā: et misericordiā suam a me. Cū videri nō a te amotā depcationē tuā: secur⁹ esto: qr non ē a te amota misericordia eius.

¶ Explicit Tractatus de ps. LXV

¶ Incipit Tractatus de ps. LXVI

¶ Prefatio.

¶ Eminit caritas vestra in duobus psalmis qui iā tractati sūt exhor-